

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1963~1964

20 FÉVRIER 1964.

PROPOSITION DE LOI

étendant l'application de la loi du 15 mars 1954 sur les pensions de dédommagement des victimes civiles de guerre et de leurs ayants droit aux conséquences de certains faits dommageables survenus sur les territoires de la République du Congo f. Léopoldville}, du Rwanda et du Burundi.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS...

La loi du 6 août 1962 étendant l'application des lois sur les pensions de réparation aux conséquences de certains faits dommageables survenus sur les territoires de la République du Congo (Léopoldville), du Rwanda et du Burundi règle la situation des personnes victimes de blessures, d'accidents ou de traumatismes, au cours d'actions tendant à la protection, au sauvetage ou à l'évacuation de personnes en danger (*Moniteur* du 30 août 1962).

Le 21 juin 1962, le Ministreadjoint aux Finances déclarait, au Sénat (A. P. Sénat 21 juin 1962, page 1186) : «Nous ne nions pas que d'autres problèmes se posent, notamment celui des victimes civiles. Mais là, je vous renvoie à ce qui s'est déjà passé chez nous. Les victimes civiles de la guerre ont un autre statut et dépendent du département de la Santé publique... Nous ne nions pas que les autres victimes posent également un problème ... »

Le 19 juillet 1962 nous avons déclaré à la Chambre (Annales parlementaires Chambre 19 juillet 1962, page 23) : «Il faut faire la distinction entre «les victimes de guerre bénéficiant des lois coordonnées sur les pensions de réparation» et «les bénéficiaires des dispositions sur les pensions civiles». La même distinction doit être faite pour les victimes des événements du Congo. Je désirerais savoir si un engagement peut être pris concernant le dépôt dans un proche avenir d'un projet de loi appliquant aux victimes

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1963,1964

20 FEBRUARI 1964.

WETSVOORSTEL

waarbij de toepassing van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke oorlogsslachtoffers en hun rechthebbenden wordt uitgebreid tot de gevolgen van sommige schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan op het grondgebied van de Republiek Kongo (Leopoldstad), van Rwanda en van Burundi.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 6 augustus 1952 waarbij de toepassing van de wetten op de vergoedingspensioenen wordt uitgebreid tot de gevolgen van sommige schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan op het grondgebied van de Republiek Kongo (Leopoldsraad), van Rwanda en van Burundi, regelt de toestand van de personen die tijdens een actie tot bescherming, redding of evacuatie van mensen in gevaar, het slachtoffer zijn geweest van verwondingen, ongevallen of traumatismen (*Belgisch Staatsblad* van 30 augustus 1962).

Op 21 juni 1962 verklaarde de Minister, adjunct voor Financiën, in de Senaat (P. H. Senaat, 21 juni 1962, blz. 1186) : «Wij ontkennen nietdat er ziel andere problemen voordoen, met name in verband met de burgerlijke slachtoffers. Doch op dat gebied, Mijnheer, verwijst ik u naar hetgeen ziel reeds bij ons heeft voorgedaan. De burgerlijke oorlogsslachtoffers hebben een ander statuut en hangen af van het departement van Volksgezondheid ... Wij ontkennen niet dat ook de andere slachtoffers een probleem doen rijzen ... »

Op 19 juli 1962 verklaarden wij in de Kamer (Parlementaire Handelingen Kamer, 19 juli 1962, blz. 23) : «Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen «de oorlogsslachtofers die het voordeel genieten van de \$ecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen» en «de gerechtigden op de voordelen inzake burgerlijke pensioenen». Hetzelfde onderscheid moet worden gemaakt voor de slachtoffers van de gebeurtenissen in Kongo. Ik wens te weten of een verbleuken kan worden aangegaan in verband met het Indien

civiles des événements du Congo, le régime de pensions des victimes civiles 1914-1918 et 1940-1945.»

Le Ministre, adjoint aux Finances, a répondu ce qui suit: «A la seconde question, le Ministre, que vous interpelliez ici, ou le gouvernement, au sujet des intentions du Ministre de la Santé Publique, notamment au sujet de l'extension à l'ancienne colonie de la législation existante dans la métropole pour les victimes civiles, ne peut vous répondre en ce moment mais je transmettrai votre question au Ministre compétent.. »

En date du 15 mars 1963, le Ministre de la Santé Publique et de la Famille nous a fait savoir: «Soyez assuré que le problème qui vous occupe retient toute mon attention et que j'invite l'administration compétente à en activer] étude dans toute la mesure du possible. »

La loi du 6 août 1962 règle le problème des victimes ayant eu une «participation active».

Comme le soulignait le rapporteur du projet Monsieur Fimmers (Doc. 389, n° 4, du 17 juillet 1962): «Une participation active aux événements qui se sont déroulés au Congo après le 1er juillet 1960 est donc requise en vue de pouvoir bénéficier des dispositions du projet. Chacun doit dès lors se rendre compte que le projet tend à réaliser un parallélisme étroit avec notre législation en matière de pension de réparation. »

Dans ce même rapport, il est signalé que les autres victimes feraient normalement partie de la catégorie des «victimes civiles de la guerre». Le rapporteur note: «Comme déjà dit précédemment, le problème de la pension de ces victimes sort du cadre du projet en discussion. Sa solution dépend du Ministre de la Santé Publique avec lequel le Ministre, adjoint aux Finances, sur l'insistance d'un membre, a promis de se mettre en rapport.. »

Il est indispensable que la situation des victimes Civiles 'des événements survenus dans nos anciens territoires d'Afrique soit réglée sans plus tarder. Un premier volet a été réglé par la loi d'1er 6 août 1962; il est urgent que le second le soit également. De nombreuses personnes se trouvent actuellement dans une situation tragique et le problème se pose d'urgence et dans toute son acuité. L'intervention du législateur est évidemment nécessaire. Il est superflu de souligner que cette lacune dans la législation doit être comblée sans autre retard.

C'est le but de la présente proposition de loi.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

La présente loi s'applique exclusivement aux conséquences de faits dommageables survenus entre le 1er juillet 1960 et les dates qui seront fixées par le Roi, sur les territoires de la République du Congo [Léopoldville], du Rwanda et du Burundi..

Art., 2.

Le bénéfice de la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre

op korte termijn, van een wetsontwerp, waarbij de pensioenregeling van de burgerlijke slachtoffers van de oorlogen 1914-1918 en 1940-1945 toepasselijk wordt gemaakt op de burgerlijke slachtoffers van de gebeurtenissen in Kongo ».

De Münster, adjunct voor Financiële, antwoordt wat volgt: «Op de tweede vraag kan de Miruster, die hier door U wordt geïnterpelleerd, noch de Regering, in verband met de bedoeling van de Minister van Volksgezondheid om o.m. de in het moederland bestaande wetgeving op de burgerlijke slachtoffers uit te breiden tot de vroegere kolonie, U op dit ogenblik antwoord verstrekken. doch ik zal uw vraag overnemen aan de bevoegde Minister ».

Op 15 mei 1963 berichtte ons de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin: «Wees ervan verzekerd dat ik al mijn aandacht wijdt aan het vraagstuk dat U bekomen heeft en dat ik het bevoegde bestuur uitnodig om de studie ervan zoveel mogelijk te bespoedigen ».

De wet van 6 augustus 1962 regelt het probleem in verband met de slachtoffers die een houding van «actieve deelname» hebben aangenomen.

Zoals door de heer Fimmers, verslaggever van het ontwerp, werd onderstreept (Stuk nr 389/4 van 17 juli 1962): «Een actieve deelname aan de gebeurtenissen die zich in Kongo na 1 juli 1960 voordeden is dus noodzakelijk, zo men het voordeel van het ontwerp wil genieten. Het moet derhalve voor iedereen duidelijk zijn dat het ontwerp uitgaat van en gesteund is op een strikt parallelisme met onze wetgeving inzake vergoedingspensioenen. »

In hetzelfde verslaaf wordt verder aangestipt dat de overige slachtoffers normaal tot de categorie van de «burgerlijke oorlogsslachtoffers» zouden behoren. En de verslaggever vervolgt: «Zoals reeds gezegd valt het vraagstuk inzake het pensioen van deze slachtoffers buiten het raam van het besproken ontwerp. De regeling ervan behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Volksgezondheid waarnemee de Minister, adjunct voor Financiële, op aandrang van een lid, belooft contact te zullen opnemen. »

De toestand van de burgerlijke slachtoffers van de gebeurtenissen in onze vroegere Afrikaanse gebiedsdelen moet zonder uitstel worden geregeld. Een eerste aspect werd geregeld door de wet van 6 augustus 1962; ook het tweede moet dringend worden geregeld. Talrijke personen verkeren thans in een tragische toestand: het probleem is scherp en dringend geworden. De wetgever moet natuurlijk optreden. Het is weloverbodig te onderstrepen dat die leemte in de wetgeving zonder uitstel dient te worden aangevuld.

Dit is het doel van het onderhavige wetsvoorstel..

A. SAINTRAINT.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel..

Deze wet is uitsluitend van toepassing op de gevolgen van schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan, tussen 1 juli 1960 en de data die door de Koning zullen worden vastgesteld, op de grondgebieden van de Republiek Kongo (Leopoldstad), , van Rwanda en van Burundi..

Art., 2.

Het voordeel van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstelpensioenen van de burgerlijke slachtoffers van

1940: 1945 et de leurs ayants droit est étendu aux personnes de nationalité belge qui, du fait des événements postérieurs au 1er juillet 1960, auront subi des dommages certains résultant nécessairement d'une atteinte à l'intégrité physique.

Art. 3.

La présente loi ne s'applique qu'aux personnes visées à l'article 2, installées sur les territoires mentionnés à l'article premier avant l'accession de ceux-ci à l'indépendance ou envoyées dans ces pays à l'intervention du gouvernement belge.

Art. 4.

Pourront seuls entrer en ligne de compte les événements ayant entraîné des troubles militaires ou civils dont auraient été victimes les personnes reprises à l'article 3 sous la réserve de la non-participation de celles-ci à une opération de nature militaire au moment où elles ont été victimes de dommages prévus au paragraphe 2 de l'article 1 de la loi du 15 mars 1954,

Art. 5.

Ne donnent pas lieu à indemnisation en vertu de la présente loi les dommages subis dans les conditions fixées aux articles 2 et 3 de la loi du 6 août 1962 étendant l'application des lois sur les pensions de réparation aux conséquences de certains faits dommageables survenus sur les territoires mentionnés à l'article premier de la présente loi.

Art. 6.

Les pensions prévues par la présente loi prennent cours:

a) le premier du mois qui suit le fait dommageable ou le décès de la victime lorsque ces événements se situent avant la publication de la loi et qu'une demande a été introduite dans les trois mois de cette publication.

b) à la date de l'introduction de la demande dans les autres cas.

Sous peine de forclusion, les demandes doivent être introduites dans un délai de quatre ans à dater de la survenance du dommage. Pour les dommages survenus avant la publication de la présente loi, ce délai commence à courir à la date de cette publication.

Art. 7.

La pension de réparation prévue par la présente loi ne peut être cumulé avec une autre indemnisation que la victime ou ses ayants droit seraient en droit d'obtenir en raison du même fait dommageable. Le cas échéant, l'Etat belge est subrogé, à concurrence des sommes payées au titre de pensions de réparation, dans les droits à indemnisation de la victime ou de ses ayants droit.

de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden worlt uitgebreid tot de personen van Belgische nationaliteit die wegens de gebeurtenissen na 1 juli 1960 een vaststaande schade hebben geleden, die noodzakelijk voortvloeit uit een aantasting van hun lichamelijke gaafheid.

Art. 3.

Deze wet is slechts toepasselijk op de in artikel 2 bedoelde personen, die gevestigd waren in de in het eerste artikel vermelde gebieden ~~vóór~~ de onafhankelijkheid van deze laatste, of door bemiddeling van de Belgische Regering naar die landen werden gestuurd.

Art. 4.

Alleen de gebeurtenissen die aanleiding hebben gegeven tot ongeregeldheden onder militairen of burgers en waarvan de in artikel 3 bedoelde personen het slachtoffer zijn geworden, komen in aanmerking, op voorwaarde dat deze laatsten niet deelgenomen hebben aan een militaire operatie op het ogenblik waarop zij de in artikel 1, § 2, van de wet van 15 maart 1954 bedoelde schade hebben geleden.

Art. 5.

De schade geleden onder de voorwaarden bepaald bij de artikelen 2 en 3 van de wet van 6 augustus 1962 waarbij de toepassing van de wetten op vergoedingspensioenen wordt uitgebreid tot de gevolgen van sommige schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan in de in het eerste artikel van deze wet vermelde gebieden, verleent geen recht op schadeloosstelling krachtens deze wet.

Art. 6.

De bij deze wet bepaalde pensioenen nernen een aanvang:

a) de eerste van de maand die volgt op het schadelijk feit of op het overlijden van het slachtoffer wanneer deze gebeurtenisseit overkomen zijn ~~vóór~~ de bekendmaking van de wet en er binnen drie maanden na deze bekendmaking een aanvraag werd ingediend.

b) de dag van de indiening van de aanvraag in de andere gevallen.

De aanvragen moeten, op straffe van verval, ingediend worden binnen vier jaar na het schadegeval. Voor de schade overkomen ~~vóór~~ de bekendmaking van deze wet gaat bedoelde termijn in op de datum van bekendmaking van deze laatste.

Art. ?,

Het vergoedingspensioen waarin bij deze wet is voorzien, mag niet samengevoegd worden met een andere schadeloosstelling, die het slachtoffer of zijn rechthebbenden gerechtigd mochten zijn te bekomen op grond van hetzelfde schadelijk feit. In voorkomend geval treedt de Belgische Staat in de rechten op schadeloosstelling, van het slachtoffer of van zijn rechthebbenden ten belope van de als vergoedingen betaalde sommen.

A., SAINTRAINT.

H. WILLOT,
M. JAMINET,
J. MICHEL, —,
J. LENOIR,
E. CHARPENTIER.